

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 назди Институти
фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои дарёфти
дараҷаи илмии номзади илм

Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 05.07.2025, №17

Барои сазовор донишгари Таваров Дилшодҷон Саидмуродович,
шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ.

Диссертатсияи Таваров Дилшодҷон Саидмуродович дар мавзӯи «Раванди
ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар шароити муосир (таҷрибаи Тоҷикистон)»
аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ дар
маҷлиси шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 назди Институти фалсафа,
сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон 18-уми апрели соли 2025 (протоколи №8) ба ҳимоя қабул
гардидааст (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ,
33; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон оид ба таъсиси шурои диссертатсионӣ аз 01-уми октябри соли
2024, таҳти №364/шд).

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Таваров Дилшодҷон Саидмуродович,
санаи таваллудаш 06.04.1984.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ соли 2006 Донишгоҳи давлатии Бохтар
ба номи Носири Хусравро бо ихтисоси «Забони хориҷӣ (англисӣ)» хатм
намудааст. Солҳои 2015-2018 унвонҷӯи кафедраи сиёсатшиносӣ ва
муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири
Хусрав маҳсуб меёфт. Айни замон ба ҳайси саромӯзгори кафедраи
сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқии донишгоҳи номбурда фаъолият
менамояд.

Диссертатсия дар кафедраи сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ: Сафарализода Хучамурод Қуддусӣ – доктори илмҳои сиёсӣ, дотсент, декани факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Ҳайдарзода Рустам Қўра – доктори илмҳои фалсафа, директори Институти омӯзиши масъалаҳои давлатҳои Осиё ва Аврупои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

Саидзода Шўҳрат Шукӯр – номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент, мудирӣ кафедраи фанҳои ҷамъиятии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи тақриздиханда – Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (ш. Душанбе).

Дар хулосаи мусбати додашудаи муассиса, ки аз тарафи таъхисгари диссертатсия, номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти кафедраи сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Тураева З.Ю. имзо шудааст, қайд шуд, ки диссертатсияи Таваров Дилшодҷон Саидмуродович дар мавзӯи «Раванди ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ дар шароити муосир (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ба талаботи мавҷуда мутобиқ мебошад. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйири иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси номбаргардида мебошад.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ вобаста ба мавзӯи диссертатсия 8 мақолаи илмӣ чоп намудааст, ки аз онҳо 6 мақолааш дар маҷаллаҳои илмӣ

тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳаҷми 3 ҷ.ҷ. нашр гардидаанд. Натиҷаҳои асосии диссертатсия ва хулосаҳои таҳқиқот дар мақолаҳои илмии муаллиф таҷассум ёфтаанд.

Интишороти муаллиф дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда:

1. Таваров, Д.С. Ҷангҳои иттилоотӣ: моҳият ва хусусиятҳои амалишавии онҳо [Матн] / Д.С. Таваров // Аҳбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2017. – №2. – С.55-59. ISSN 0235-005X
2. Таваров, Д.С. Консепсияҳои классикии ҷомеаи иттилоотӣ [Матн] / Д.С. Таваров // Аҳбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2017. – №3. – С.94-100. ISSN 0235-005X
3. Таваров, Д.С. Истифодаи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ асоси ҷомеаи иттилоотӣ (таҳлили соҳаи идоракунии давлатӣ) [Матн] / Д.С. Таваров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. Қисми 2. – 2017. – №2/4. – С.296-300. ISSN 2413-5151
4. Таваров, Д.С. Моҳият ва хусусиятҳои муҳимми ҷомеаи иттилоотӣ [Матн] / Д.С. Таваров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. Қисми 2. – 2017. – №2/5. – С.270-273. ISSN 2413-5151
5. Таваров, Д.С. Ташаккули ҳукумати электронӣ заминаи муҳимми рушди ҷомеаи иттилоотӣ [Матн] / Д.С. Таваров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2018. – №6. – С.252-257. ISSN 2413-5151
6. Таваров, Д.С. Мушкилот ва дурнамои рушди ҷомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Д.С. Таваров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2018. – №8. – С.264-269. ISSN 2413-5151

Ба автореферати диссертатсия тақризҳои муҳаққиқони зерин ворид шудаанд:

Сангинов К.Ҳ. – номзади илмҳои сиёсӣ, мудирӣ кафедраи сиёсатшиносии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров. Тақриз мусбат аст, эрод надорад;

Хусайнзода А.Б. – номзади илмҳои сиёсӣ, мудирӣ кафедраи ҳуқуқшиносии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ. Тақриз мусбат аст, эрод надорад.

Муқарризон ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми июни соли 2023, таҳти №295 тасдиқ шудааст, интиҳоб ва таъин гардидаанд.

Шури диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқи илмӣ:

– назарияҳои сиёсӣ мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шуда, дар заминаи таҳлили онҳо моҳият, хусусият ва инчунин нишонаҳои аввалиндараҷаю дуюмдараҷаи ҷомеаи иттилоотӣ баррасӣ гардидаанд;

– раванди ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ мавриди таҳқиқ қарор дода шуда, хусусиятҳои муҳимми он муайян карда шудаанд;

– нақш ва мавқеи давлат дар ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ ва низоми иттилоотии мамлакат вобаста ба рушди технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ ва инчунин, таъмини амнияти иттилоотии кишвар нишон дода шудаанд;

– дар радифи ташаккулёбии ҳукумати электронӣ нақш ва мавқеи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ, пешбурди сиёсати иттилоотӣ ва сиёсати иттилоотонии давлат муайян карда шудаанд;

– раванди ташаккулёбии низоми иттилоотӣ ва заминаҳои пайдоиш ва рушди ҷомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дода шудаанд;

– мушкилоте, ки дар самти ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон монеа эҷод мекунанд, муайян карда шуда, дар асоси онҳо дурнамои рушди ҷомеаи иттилоотӣ пешниҳод гардидааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқ бо он асоснок карда шудааст, ки натиҷаҳои таҳқиқот ва маводи диссертатсияро дар раванди таълими фанҳои сиёсатшиносӣ, амнияти миллий, амнияти иттилоотӣ, ҷомеашиносӣ ва монанди инҳо метавон истифода бурд. Инчунин маводи диссертатсия барои таҳияи китобҳои дарсӣ ва барномаҳои таълимии фанҳои зикргардида низ метавонанд истифода гарданд.

Дар раванди таҳқиқот методҳои муқоисавӣ, таҳлили системавӣ, вазифавӣ, сохторӣ, навъбандӣ, таҳлил ва таҷзия ба таври васеъ истифода гардидаанд. Таҳлил ва таҷзия имкон доданд, ки таърифҳои гуногуни ҷомеаи иттилоотӣ мавриди омӯзиш қарор дода шуда, хусусиятҳои бевоситаи онҳо нишон дода шаванд. Истифодаи методи муқоисавӣ барои омӯзиши таҷрибаи давлатҳои хориҷӣ ва ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ дар ин давлатҳо шароити хуби методологӣ фароҳам овард. Навъбандӣ барои муайян намудани навъҳои гуногуни ҷомеаи иттилоотӣ ва қонуниятҳои рушди онҳо хеле мувофиқ ба шумор меравад. Таҳлили системавӣ ва методи вазифавӣ барои омӯзиши унсурҳои таркибии ҷомеаи иттилоотӣ шароити мусоид фароҳам оварда, ба воситаи он таркиби ҷомеаи иттилоотӣ ва тағйирёбии мундариҷаи низоми иттилоотии мамлакат муайян карда шуд. Инчунин, дар раванди таҳқиқот методи диалектикӣ низ истифода гардидааст. Бо ёрии ин метод ҷомеаи иттилоотӣ дар қолаби рушди таърихӣ баррасӣ гардида, занҷираи «ҷомеаи аграрӣ - ҷомеаи саноатӣ - ҷомеаи пасосаноатӣ» ҳамчун қонунияти диалектикӣ доништа шуда, ҷомеаи иттилоотӣ ҳамчун марҳилаи навбатии рушди инсоният муаррифӣ гардидааст.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардан довталаби дарёфти дарачаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешаванд, ки хулосаҳои диссертатсия ва тавсияҳои амалии муаллиф метавонанд аз ҷониби мақомоти ҳокимияти давлатӣ барои ташаккули ҳукумати электронӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода бурда шаванд. Хулосаҳои таҳқиқоти мазкурро дар самти таҳияи барномаҳои давлатӣ ва стратегияҳои рушди технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ истифода намудан мумкин аст.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки хулосаҳои ҳосилшуда, пеш аз ҳама, бо мутобиқати усулҳо ва методологияи таҳқиқот бо ҳадафу вазифаҳои диссертатсия асоснок карда мешавад. Дар диссертатсияи мазкур миқдори зарурии адабиёти илмӣ ба мавзӯ дахлдор истифода гардидааст. Муаллиф дар чараёни таҳқиқот андешаҳо ва хулосаҳои олимони хориҷӣ ва ватаниро ба таври фаровон истифода бурдааст.

Саҳми шахсии доғалаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, муайян намудани объект ва предмети таҳқиқот, гузоштани масъалаҳои асосии таҳқиқот, коркард ва тафсири маълумотҳои бадастомада, коркарди муқаррароти назариявӣ ва методӣ, пешниҳод намудани тавсияҳои амалӣ ифода меёбад. Хулосаҳои, ки дар диссертатсия ба назар мерасанд, натиҷаи таҳқиқоти мустакилонаи унвонҷӯ ба шумор мераванд.

Дар маҷлиси 05-уми июли соли 2025 шурои диссертатсионӣ дар бораи сазовор донистани Таваров Дилшодҷон Саидмуродович барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ қарор қабул намуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ шурои диссертатсионӣ дар ҳайати 14 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла 4 нафар докторони илм аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда мебошанд. Аз 14 нафар иштирокдоштагон дар маҷлис, ки ба шуро шомил буданд, овоз доданд: тарафдор – 14 нафар, муқобил – нест, бюллетенҳои безътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ,

доктори илмҳои сиёсӣ,

Кувватзода С.З.

Котиби илмӣ

шурои диссертатсионӣ,

номзади илмҳои сиёсӣ

Сангинов Н.Н.

05.07.2025